

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

DERES REF:
13/4534-

VÅR REF:
2013/908

SAKSBEHANDLER:
Rannveig Strålberg,

DATO:
02.12.2013

Høringsuttalelse fra Skedsmo kommune – forslag om endringer i barnehageloven – utvidet rett til barnehageplass og to hovedopptak i året

Vi viser til Kunnskapsdepartementets høringsbrev av 14.10.2013, med forslag om endringer barnehageloven (lov 17. juli 2005 nr. 64) om rett til plass i barnehagen. Etter vedtak av 27.11.2013 i Formannskapet avgir Skedsmo kommune følgende høringsuttalelse om endringsforslagene:

Kommunen stiller seg generelt sett positiv til forslaget om å utvide retten til barnehageplass. Vi mener det er uheldig at fødselstidspunktet skal ha så mye å si for når man har rett til plass, men at det er fornuftig med en gradvis utvidelse av hvem som skal omfattes av rettigheten. Det er viktig at kommunene får tid til å planlegge og utvide barnehagekapasiteten, før nye rettigheter innføres.

1. Uklar lovtekst

Vi oppfatter departementets forslag dithen at retten til barnehageplass utvides til å omfatte *både* barn som fyller ett år i september og oktober det året det søkes om plass og andre barn i barnehagealder som ikke har søkt innen dagens søknadsfrist, i.e. barn som flytter til kommunen. Slik vi leser den foreslåtte lovteksten er imidlertid ikke den siste gruppen inkludert. Dersom departementet vil inkludere også denne gruppen, mener vi lovteksten for eksempel kan se slik ut: «Barn som fyller ett år *senest innen utgangen* av oktober det året det søkes om barnehageplass...»

Videre mener vi det må presiseres i lovteksten at retten til opptak i august er avhengig av at man overholder søknadsfrist for hovedopptak 1, og at retten til opptak i oktober/februar er avhengig av overholdelse av søknadsfrist for hovedopptak 2. Dette er ikke tydelig nok i lovforslaget. Slik det er formulert - og sammenstilt med gjeldende første ledd i § 12a - kan en forelder som har søkt innen sistnevnte frist for et barn som er født innen utgangen av august, oppfatte at barnet har rett på barnehageplass innen utgangen av august (dvs. en mulighet for noen søkere til å «omgå» første søknadsfrist). Dette er uheldig fordi kommunen da får svært kort tid på å fremskaffe en barnehageplass. Vi antar at det heller ikke er en tiltenkt effekt av lovforslaget.

2. Nytt opptak i oktober eller februar?

Vi ønsker at retten til plass for de nye rettighetsbarna skal legges til innen utgangen av februar året etter søknad. Å ha et opptak nr. 2 i oktober kan etter vår vurdering skape forvirring for søkerne, da søknadsfristen for denne sannsynligvis vil være mens hovedopptak nr. 1 pågår. Det vil også skape utfordringer for barnehagene, ved at de får en lang tilvenningsperiode for nye barn hele høsten. For øvrig bemerker vi at det kan bli utfordrende for kommunene å gjennomføre et opptak nr. 2 med inntak av barn i oktober, når store deler av saksbehandlingen (herunder utsending av tilbud i flere omganger) vil måtte skje i ferietiden når det kan være vanskelig å få tak i søkerne.

Vi påpeker også at kommunen i dag kan ta inn flere barn fra 1. januar, fordi et helt årskull teller som treåringer fra denne dato i det året de fyller tre år. Dermed frigjør de pedagogressurser og areal, og åpner for å ta inn flere barn. Denne fordel vil man ikke ha ved å innføre opptak nr. 2 i oktober.

Vi er også enig med departementet i at det er fornuftig med mest mulig spredning på de to hovedopptakene, og at de bør avvikles med seks måneders mellomrom. Oppsummeringsvis mener vi flest hensyn taler for at retten til plass for de nye rettighetsbarna må legges til innen utgangen av februar året etter søknad.

3. Fastsettelse av søknadsfrist

Vi mener kommunene selv må kunne fastsette søknadsfrister for opptak i barnehage. Det vil være ulike behov i store og små kommuner med hensyn til hvor mye tid gjennomføring av et opptak tar og hvilke ressurser man har til rådighet. Derfor bør det fortsatt ligge til hver enkelt kommune å fastsette en hensiktsmessig søknadsfrist.

4. Ikrafttredelsestidspunkt

Det er ikke sagt eksplisitt i høringsbrevet, men vi oppfatter departementet dithen at lovendringene skal tre i kraft en gang i løpet av første halvår i 2014 og at kommunene vil bli pålagt å gjennomføre det nye hovedopptak nr. 2 i 2014.

Vi mener det i 2014 vil være mulig å gjennomføre to hovedopptak i året, dersom de nye rettighetsbarna kun gjelder barn født 1.9. – 31.10 det året de søker om barnehageplass. Hvis det også skal omfatte alle andre barn som søker etter fristen for någjeldende hovedopptak (for Skedsmo del vil dette være mange tilflyttere til kommunen), vil det være helt avgjørende med senere ikrafttredelse av de foreslåtte lovendringene.

For å illustrere forskjellen på hvem som skal defineres som rettighetsbarn har vi hentet ut tall fra våre ventelister per 30.10.2013 over barn som står uten barnehageplass (i kommunens merinntak gjennomført i oktober 2013 på plasser som blir ledige 1.1.2014, ble 12 plasser tildelt barn som *ikke* ville hatt rett til plass etter de nye reglene, disse er fratrukket):

Barn født fra 1.9.2012 t.o.m. 31.10.2012	Alle barn i barnehagealder født <u>før</u> 31.10.2012
5 barn	129 barn

En økning i kapasitet på 129 barn er ikke mulig å se for seg innenfor dagens barnehager i Skedsmo kommune. Det betyr at det er nødvendig med nybygg/utbygging. En slik prosess vil ta tid. Utbyggingsprosjekter må planlegges, det må finnes aktuelle tomter og settes av økonomiske midler, det må gjennomføres anbudsrunder, selve byggingen må gjennomføres, det må gjennomføres nødvendige ansettelser mv. Vi mener det er helt avgjørende at kommunene får nødvendig tid til dette *før* utvidede rettigheter til barnehageplass innføres.

Den forrige regjeringen foreslo å bevilge 241 millioner kroner til en gradvis innføring av to barnehageopptak i året. Vi har merket oss at den nye regjeringen i tilleggsproposisjonen for statsbudsjettet 2014 foreslår å reversere dette, fordi det legger sterke bindinger på framtidige budsjetter.

Dersom Stortinget likevel vedtar lovforslaget om utvidet rett til barnehageplass og bevilger midlene, mener vi at ikrafttredelse av de nye reglene må utsettes.

Vi stiller for øvrig spørsmål ved om beløpet på 241 millioner vil dekke utgifter knyttet til bygging av nye eller utvidelse av eksisterende barnehager. I høringsnotatet skriver departementet at beløpet skal dekke *etablering* av de nye plassene, uten at dette er nærmere spesifisert. Vi ønsker at beregningene bak dette tallet tydeliggjøres, og at departementet sikrer at alle nødvendige utgifter kommunene påføres ved innføring av reglene kompenseres med tilsvarende økning i rammeoverføringene.

Med hilsen

Helge Dulsrud
kommunaldirektør

Rannveig Strålberg
rådgiver

Godkjent og ekspedert uten underskrift